

BERGMAL

MÁLGAGN FYRI SOSIALISTISKT UNGMANNAFELAG

Blaðstjóri: Hans Jørgensen

SU mótmælir Vietnampolitikki USAs!

Fyrst í hesum mánað fingi vit bræv frá Oyggjaframa, har teir heita á SU um at taka undir við hesi yvirlýsing:

»Undirritaðu umboð fyrri føroyskan ungdom mótmæla her-



Amerikanski forsetin Johnson, sum er hart kroystur av sínum egnu í Kongressini, fyrri forða Vietnam-politikk sín.

ferð amerikanna móti vietnamesiska fólkunum. Tann bardagi, sum amerikanski uppleggjarherurin í Suður-

vietnam forir til tess at halda skiftandi meira og minni korrumpum hernaðarbólum við ræðið í Saigon, er ein bardagi imóti fólkareðinum og sjálvgerðar-rættinum.

Tey barbarisku humbaðalopin á sivil og hernaðarlig mál í Norðurvietnam eru brotsgerðir og seta heimsfriðin í vanda.

Vil USA hava virðing manna, so mugu amerikannmenn geva seg undir Geneve-sáttmálan um Indokina og taka allar sínar hermenn burtur úr Vietnam.

Á nevndarfundi í SU 8. febr. samdist nevndin um onga stöðu at taka fyrr enn brævið var lagt fyrri limum felagsins á fyrst komandi felagsfundi. Hesin var hildin hóskvöldið 17. og stóðst drúgt tjak um hetta.

Allir menn vóru á einum máli um at alt mátti gerast fyrri at skapa frið í Vietnam, og vit so fáir og smár vit eru máttu gera tað vit kundu. Einasta vit kunnu gera er at mótmæla, og tað gera vit, men hvar og hvussu? Í brævinum frá Oyggjaframa var onki sagt hvar henda fundarsamtýkt skuldi handast og sendu vit tí bræv niðuraftur



Mao — maðurin sum moralskt og hermátsligt stýðir Vietcong-frelsisrørsluna í Suður-vietnam.

fyrri at fáa at vita meira um hetta.

Einstakir vóru fyrri at góðtaka yvirlýsingina sum hon er, meðan aðrir hildu tað vera nóg so grovt tikið til, at geva amerikannmönnum alla ábyrgdina fyrri tí ræðuleika sum fer fram í Vietnam. Fundurin samtykti at lata nevndina upp í hendi at gera annað uppskot til at mótmæla Vietnam-krignum, og kemur hetta so fyrri aftur á næsta fundi felagsins.

Skulu vit hava KELDUSKATT?

Í sambandi við at Havnar Arbeiðskvinnufelag hevur lagt uppskot á ting viðvíkjandi kelduskatti, loyvu vit okkum at seta Frú Andreu Árting, formanni Havnar Arbeiðskvinnufelags, Harra Pætur Mohr Dam form. Føroya Javnaðarflokks, Harra Martin Joensen. form. Havnar Arbeiðsmannafelag og Harra J. P. Henriksen, býráðslimi, hesar spurningar:

1. Hvor er støða tygara til kelduskatt?
2. Er tað beint at seta kelduskatt í gildi í Føroyum nú?

Frú Andrea Árting vildi ikki svara uppá spurningarnar.

Frá P. M. Dam form. Føroya Javnaðarflokk, fingi vit niðanfyrirstandandi svar:

Føroya Javnaðarflokkur er fyrri kelduskatti. Hann sigst at hava roynt væl í Svøríki og aðrastaðni, ið menn hava roynt hann.

Sjálvandi eru ymisk viðurskifti hjá okkum, sum ikki eru sum aðrastaðni. Átlandi kunna vit tí ikki heilt taka kelduskattskipanina hjá øðrum. Tað er tí, helda vit, neyðugt at lata serfrøðingar í skattaviðurskiftum kenna okkara servíðurskiftir og koma við uppskotum um, hvussu teira halda, at kelduskatturin skal verða fordur út í praktisku umsitingini.

Verður Javnaðarflokkurin aftaná næsta val at vinna aftur leiðsluna í landstýrinum, verður ætlandi eitt hitt fyrsta, ið verður at gera, er at fáa fatur í serfrøðingum at vera við í teknisku skipanina av kelduskattinum.

Martin Joensen formaður Havnar Arbeiðsmannafelag svaraði við hesum orðum:

ad. 1. Støða mín til kelduskatt er helst negativ, men kann sjálvandi ávirkast av, hvat endamálið við hesum skattfingrahátt skal vera.

Var tað við kelduskatti talan um at rationalisera umsitingina, t.v.s. gjørt arbeiðið hettari, ein-

faldari og biligari — hvat tó verður ógjørligt — so var at fingið hesa skipan setta í gildi beinan vegin.

Er endamálið hinvegin at mildna pinuna hjá skattgjalddarum, og við kelduskatti burturleiða hugsan hansara frá, hvussu stórar partur av lön hansara veruliga fer í skatti, má eftir míni áskoðan hesin skattur undir ongunum umstøðum innførast.

ad. 2. Um tað er beint at seta kelduskatt í gildi í Føroyum nú, haldi eg ikki, men skulu vit nýta hesa skipan, so kann hon eins væl setast í gildi fyrr sum seinni. Tað er eftir míni áskoðan ikki gjaldshatturin, men tað ið gjaldast skal, sum er tað stórsta problemið við skattinum, og er tað eftir øllum at døma tað ovurstóra skattatrygð á lag/nætkunum sum framleður ynskini um kelduskatt; her verður tað soleiðis prógvað, at okkara loypisáða skattalóg er ikki nærlit so góð og ikki nærlit so rættvis, sum ymisk bløð vilja gera hana til. Men spurningurin her snýr seg um kelduskatt og ikki um gjaldandi skattalóg, so brek hennara skulu fáa frið fyrri mæ, t.v.s. í hesum fori.

At enda vil eg viðmæla, at mæ hevdji dæmt betur, at skattgjalddarar vóru spardir fyrri tær meiratreiðslur, sum kelduskattur via dýrari umsiting kemur at leggja á teir, eins mæ hevdji dæmt betur, at lönkarum fall tað í lut, sum kelduskattur óivað kemur at kosta vinnulivinum líkaleiðis í oktri umsiting.

J. P. Henriksen, býráðslimur ringdi okkum upp og segði at hann tianverri ikki hevði stundir at geva okkum eitt greiðligt svar uppá ein so stóran og nógv umfatandi spurning, uppá so stutta tíð, men helt tó fyrri at tað eru bæði fyrirminur og báðar við kelduskatti. Sum fyrirminur nevndi hann ta ójovnu inntøku fiskimanna, og sum ein tann størsta vansan tað dýraru administratiónina sum kelduskattur forði við sær.

Finnbogi Isaksen og føroysku bløðini

Fundur varð settur í losjuni við Tinghúsvegin hin 16.1. -66. Undirtøkan var góð, yvir 40 ungfolk vóru á fundi. Sosialistisk ungmannaafelag hevði fingið Finnboga Isaksen útvarpsmedarbeidara á fund saman við okkum fyrri at geva ein sunnan og vælmeintan kritikk av teimum føroysku bløðunum, t.v.s. avisunum. Finnbogi byrjaði við at siga frá hvørjar uppgávur hin fria pressan hevur í einum demokratisk stýrdum samfelag.

Síðani vendi hann sær beinleiðis imóti tí pressu, sum vit móta her í Føroyum fleiri ferðir um vikuna. Hann fór serliga út í detaljur í tveimum bløðum, nevniliga SOSIALINUM og 14. SEPTEMBER. Fyrsta hann segði var at hesi bæði bløðini skrivaðu alt ov nógv um politikk. Hann segði frá at kanningar aðrastaðni hava vist at fólk als ikki verða ávirkað so nógv gjøgnum avísir, hvat politiskari áskoðan viðvíkir, sum man fyrr helt.

Finnbogi Isaksen talaði eisini um málið í SOSIALINUM og Fjurtandi og segði m.a. at

meðan SOSIALURIN hevur eitt lettlesandi mál so nýtir 14. enn eitt ógvuliga ónaturligt og ikki lættfatuligt mál. Hetta helt Finnbogi sjálvsagt vera skeið.

Annars segði hann um DAG-BLAÐIÐ at tað var eitt stak keðiligt blað, við tímalongum greinum og statistiskum talrekkjum á fyrstu síðu, sum so gott sum ongin tímr at lesa! Um DIMMALÆTTING segði hani heilt stutt: Dimmalætting livur uppá lýsingar og slatritidindi, tað vil siga hvør skal giftast, hvør er deyður, nær motir eru o. s. fr. + Ferdinand, sum fólk elska at lesa.

Finnbogi helt áfram: figgjarstøðan hjá bløðunum er eitt vandamál. (Dimma ikki iroknað) og hann persónliga undræðist yvir, at so gott sum allir blaðstjórar vóru imóti stuði frá tí almenna til bløðini, tá ið teir vóru í útvarpinum og tjakadust um evnið bløð og blaðdeyði.

Aftaná varð dunnuspæl á skránni og endað varð við einum koppi av kaffi.

Ein viefundur var J. S.



Á myndini sæst hvussu amerikanski hermenninir í Suður-Vietnam — leðurhálsar kallaðir — lamjasta og niðurbinda ein Vietcong mann